

NA TEJTO SKALE POSTAVÍM SVOJU CIRKEV A PEKELNÉ BRÁNY JU NEPREMÔŽU (21. nedeľa cez rok)

Keď Ježiš prišiel do okolia Cézarey Filipovej, pýtal sa svojich učeníkov: „Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?“ Oni vraveli: „Jedni za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov.“ „A za koho ma pokladáte vy?“, opýtal sa ich. Odpovedal Šimon Peter: „Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.“ Ježiš mu povedal: „Blahoslavený si, Šimon, syn Jonášov, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach. A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi.“ Potom prikázal učeníkom, aby nikomu nehovorili, že on je Mesiáš. (Mt 16, 13-20)

Vyznanie Ježišovej identity z úst Petra nachádzame vo všetkých synoptických evanjeliách. Dokonca, v trochu inej podobe, sa objavuje aj v Jánovom evanjeliu: *Odpovedal mu Šimon Peter: „Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života. A my sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý“.* (Jn 6, 68n)

Vyznanie viery v Ježiša ako Mesiáša a Božieho Syna nebolo iba osobným vyznaním Petra. Ono bolo vyznaním viery spoločenstva Dvanástich. K poznaniu Ježišovho božstva apoštoli dozrievali už dlhšiu dobu, čo zaznieva napríklad z evanjeliového úryvku o utíšení silného vetra na Galilejskom jazere, ktorý tejto udalosti predchádza. Apoštoli sa klaňali Ježišovi so slovami: *„Naozaj si Boží Syn“.* (Mt 14, 33)

Niektorí biblisti predpokladajú, že Petrovo vyznanie sa udialo na veľký židovský sviatok – Deň zmierenia (Jom kipur). Jom kipur bol jediným dňom v roku, kedy smel najvyšší kňaz vstúpiť do Svätej svätých Jeruzalemského chrámu a takmer šeptom slávnostne vysloviť Božie meno YHWH. Ľud, zhromaždený na nádvorí pred Chrámom, keď počul Meno, ktoré za iných okolností nesmelo byť vyslovené, padol na tvár a volal: *„Naveky nech je pochválené meno tvojej slávnej vlády!“*

Ak by Peter v Cézarei Filipovej vyznal Ježišovi *„Ty si Mesiáš, Syn živého Boha“* práve počas tohto sviatku, znamenalo by to, že v deň Jom kipur odznelo Božie meno dvakrát – a to prvý raz v Jeruzalemskom chráme z úst kňaza a druhý raz v Cézarei Filipovej z úst Petra. Keď hľadáme na Petrovo vyznanie v tomto kontexte, nadobúda ešte hlbší rozmer.

Iba Matúš bezprostredne po Petrovom vyznaní hovorí o odovzdaní „moci kľúčov“. Používa obraz zviazania a rozviazania, ktorý bol Židom dobre zrozumiteľný. Rabíni mali moc „zväzovať a rozväzovať“ Tóru, teda autoritu ju vykladať. Im prináležalo vyhlásiť istú náuku za správnu alebo mylnú. Matúš predstavuje Ježiša ako najpovolanejšieho vykladača Tóry, ktorý teraz túto úlohu zveruje Petrovi.

Peter je takto menovaný za hlavného ochrancu a garanta pravosti ohlasovania Ježišovho posolstva. Jeho nová úloha je spojená so zmenou mena. Aj v Starom Zákone viac ráz zvereniu posolania predchádzalo zmenenie mena. Napríklad Abram (otec je vyvýšený) bol premenovaný na Abraháma (otca mnohých), pretože sa stal základom nového národa (Gn 17, 5).

Boh si pre šírenie svojho diela povoláva ľudí z mäsa a kostí. Cirkev nie je a nikdy nebola elitným spolkom takých, ktorí sa osvedčili a nikdy nezlyhali. Má byť spoločenstvom, kde človeku – podobne ako Petrovi – je po pokání dávaná druhá, tretia, ďalšia šanca.

Evanjeliový úryvok sa končí ubezpečením pre Cirkev: „*Brány pekelné ju nepremôžu.*“ Doslova možno pojem *pekelné brány* preložiť ako *brány podsvetia* a ich najpravdepodobnejší význam v texte je „mocnosti smrti“, „smrť“. Slová o nepremožiteľnosti Cirkvi boli silným povzbudením pre ranú Cirkev, ktorá už zažívala prenasledovanie a potrebovala ubezpečenie, že smrť Petra a ostatných apoštolov ju nezlomí a ona napriek prekážkam pretrvá.